

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1670

Quæst. 8. Vtrùm contingentia conditionata de conditione, quam vocant
disparatam, à Deo cognoscantur. Et qua ratione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77011)

veritatem conditionatam causalem, & contingentem, oriundam quidem ab extremo possibili, atque etiam in aliquibus casibus ab extremo pure impossibili. Hæc assertio ex dictis circa tres præcedentes est manifesta; nec novâ aliâ, præter adductas pro illis, indiget probatione. Quod autem dicitur de complexo duorum extremorum, de complexo etiam plurium pariter venit intelligendum.

403 Porro, quories in casibus prædictis sub hypothese chymaræ aut pure, aut non pure impossibilis veritas conditionata causalis, atque contingens reuera datur, debere eam à Deo cognosci per scientiam mediam, suppositâ doctrinâ de illâ, quam hætenus stabilivimus, indubitabile est.

QVAESTIO VIII.

Vtrum contingentia conditionata de conditione, quam vocant disparatam, à Deo cognoscantur. Et qua ratione.

404 **P**er ea, quæ scripta dedimus quæst. 6 & 7. satis videtur stabilitum contra Adversarios, Deum certissime, independenterque ab omni suo prædefinitivo decreto, aut etiam à quotis alio medio cum eis connexo cognoscere contingentiam conditionatam de conditione indifferente, influente tamen, seu conducente aliquo modo ad existentiam ipsorum conditionatorum. Vtrum autem Deus pari ratione cognoscat contingentiam conditionatam de conditione indifferente, nullo tamen modo influente, seu conducente ad existentiam ipsorum conditionatorum, quæ idcirco conditio disparata vocari solet; quia neque est cum conditionato connexa, neque ad ipsum vilo modo conducit; modo venit examinandum.

405 Circa quam quæstionem duæ sunt præcipuæ sententiæ. Prima negat, eiusmodi conditionatam cognosci à Deo, utpote quæ nullam veritatem scibilem habet: falsas enim esse propositiones conditionales, quibus illa respondent, ut, *Si gallus cantaverit, Turca comoretur; Si Turca dormiat, Papa loquetur;* & similes. Huius sententiæ sunt Vazq. 1. par. disput. 67. cap. 4. Lessius de Auxil. cap. 29. Turrian. in Opusc. disp. 21. de Scient. futur. condition. dub. 7. Fasol. 1. par. quæst. 14. artic. 13. dub. 13. Arrub. disput. 45. cap. 4. Monæus disput. 3. Theolog. cap. 16. Raynad. in Theolog. natur. disput. 8. artic. 2. Carlet. 1. par. disput. 24. sect. 8. & Thomistæ communiter. Pro opposita tamen sententiâ affirmatiuâ stant Soar. in Opusc. lib. 2. de Scientiâ conditionatorum cap. 6. num. 4. & cap. 7. num. 5. & 13. Fonseca lib. 6. Metaph. cap. 2. quæst. 4. sect. 10. Curiel lib. 1. controuer. 7. artic. 3. Granad. 1. par. disput. 3. de Scientiâ, Herice tract. 1. disp. 7. cap. 10. Ruiz disput. 78. de Scient. sect. 2. Ribas disput. 6. cap. 7. Arriaga disput. 12. sect. 7. Quiros disput. 5. 1. sect. 4. Vekenus disput. 19. cap. 7. Ribaden. disp. 23. cap. 2. & 3. Borull disput. 3. de Scient. med. sect. vlti. & alij.

406 Pro exactâ, & clarâ huius quæstionis resolutione suppono primò, duas has sententiâ commemoratas facillimè, quod ad rem ipsam attri-

net, venire inter se conciliandas; quidquid sit de mente Auctorum citatorum pro illis. Si enim propositio conditionalis de conditione disparatâ accipiat in sensu illatiuo, aut in sensu causali, prout solent communiter vsurpari conditionales propositiones, non potest non ea falsa esse; atque ita eius obiectum in eodem sensu sumptum nec potest esse verum, nec à Deo cognoscibile ut tale. Cum non possit non esse falsum, conditionem disparatam aut connecti cum conditionato, prout denotat propositio illatiua, aut aliquo modo in illud influere, siue ad illud conducere, prout significat propositio causalis: vtrumque siquidem est contra quiditatem conditionis disparatæ iuxta definitionem eius statutam num. 404. Unde, si hoc solum velint Auctores primæ sententiæ, neque dissentiant, neque dissentire possunt ab illis Auctores secundæ. Caterùm, quia propositiones conditionales & semper possunt, & aliquando etiam solent in sensu pure coniunctiuo vsurpari, prout constat ex latè dictis supra quæst. 1. 2. & 3. quod tenet secunda sententiâ, eiusque Auctores debent intendere, est, propositionem conditionatam de conditione disparatâ in sensu pure coniunctiuo vsurpatam lapsissime veram, atque ita & eius obiectum lapsissime pariter verum, à Deoque subinde ut tale certissime cognoscibile esse. In quo fortasse non dissentiant multi ex Auctoribus sententiæ primæ. Oportet tamen cautè legere utrosque. Quia nonnulli tam ex citatis pro secundâ, quam pro primâ sententiâ sensum coniunctiuum conditionatum aut cum absoluto confundunt, aut certè in absolutum detorquent, asserentes, hanc propositionem e. g. *Si Turca dormiat, Papa loquetur*, posse esse veram, utpote æquiualem huius, *Quando Turca dormiat, Papa loquetur*, siue huic, *Somnus Turca, & Papa loquutio simul existens*. Hoc tamen est, à præsentè controuersâ recedere, transiundo ab statu conditionato, & ab obiecto scientiæ conditionatæ, de quibus nunc agimus, ad statum absolutum, & ad obiectum scientiæ absolutæ, de quibus non agimus. Dicere itaque debent, quotquot secundam sententiâ affirmatiuam sequi voluerint in præsentè quæstione; quemadmodum dantur veritates pure coniunctiuæ, siue pure connotatiuæ absolutæ pertinentes ad statum absolutum, & cognoscibiles per scientiam absolutam, quarum connotatum neque connectitur cum connotante, neque ad illud conducit; qualis est hæc, *Loquutio Papa somno existenti Turca coexistet*; & ceteræ similes; ita quoque dari veritates pure coniunctiuas, siue pure connotatiuas conditionatas, siue hypotheticas pertinentes ad statum conditionatum antecedentem, & præuium ad absolutum, atque præscindentem ab illo, & cognoscibiles per scientiam conditionatam antecedentem, & præuiam ad absolutam, atque præscindentem ab illâ, quarum connotatum, quod est conditio posita in hypothese, neque connectitur cum connotante, quod est conditionatum, neque ad illud conducit; qualis est hæc, *Si Turca dormiat, Papa loquetur*, seu, (que eadem est), *Si somnus Turca existat, illi loquutio Papa coexistet*, & ceteræ eiusmodi. Et hæc sunt veritates conditionatæ correspondentes propositionibus conditionatis de conditione disparatâ; de quibus in præsentè quæstione agimus.

Suppono secundò, aliquas propositiones conditionatas, quæ specie tenus videntur de conditione disparatâ, eoque conditio nullo modo

phyſico conducit ad conditionatum, tales non eſſe; quia conducit aliquo modo intentionali, ſiue obiectiuo. Sic hæc non de diſparatâ, ſed de con-
ducente conditione eſt, *Si Petrus videret, iugeret Paulus*, cau, quod Paulus eſſet mouendus ad lu-
ctum ex r. iu Petri. Cuius generis ſunt hæc du-
bie aliqua propoſitiones in ſacra Scripturâ con-
tenta, vt illa Elia ad Regem Ioas. 4. Reg. 13.
*Si percuffiſſes quinquies, aut ſexies, ſiue ſepties, per-
cuſſiſſes Syriam vsque ad conſummationem.* Mouen-
dus enim erat Deus ad decernendam Syriæ con-
ſummationem ex 66 percuffionum numero, vel
iam ſub eius conditione decreuerat. Similiterque
illa Elie ad Eliſam. 4. Reg. 2. *Si videris me,
quando tollar à te, erit tibi, quod petiſti. Si autem
non videris, non erit.* Quippe mouendus erat ex
illâ viſione Eliſai tanquam ex conditione, ſine qua
non aut Elias ad impetrandum, aut Deus ad
concedendum duplicatum ſpiritum, quem Eliſaus
petiuerat. Pariterque de ſimilibus theologizan-
dum eſt.

408

Suppono tertio, conditionem, aliâs non con-
nexam cum conditionato, quantumuis ſit influ-
xiua, ſeu potens influere in illud, diſparatam
nihilominus eſſe reſpectu illius, quoties de facto
in illud non eſt influxura ex hypotheſi, quod po-
natur. Quia, quando conditio de facto non influit
in conditionatum, reſpectu huius impertinens eſt,
quod illa de ſuo ſit influxiua, vel non ſit influxiua
in illud, vt ex ſe eſt manifeſtum. Sic hæc propo-
ſitio, *Si extiterit ignis A, exiſtet calor B*, de
conditione diſparatâ eſt, quando ex hypotheſi,
quod exiſtat ignis A, non eſt ille producturus de
facto calorem B, licet aliâs ſit productiuus eius,
ſeu potens eum producere. Hinc ſequitur contra-
id, quod docere videtur Ribaden. vbi ſupra, con-
ditionem non propterea deſinere eſſe diſparatam,
quod ſit excluſiua alicuius, quod eſt impedi-
mentum conditionati: aliquid enim nulla conditio poſiti-
ua eſſet diſparatâ reſpectu conditionati poſitiui;
quod ab omnium mente eſt alienum, & videtur
abſurdum. Ait enim ipſe loco citato num. 19.
conditionem huius propoſitionis, *Si Turca dor-
miam conuertetur Ioannes*, diſparatam non eſſe;
quia excluſit decretum hoc Dei, *Decerno, quod
neque dormiat Turca, neque conuertatur Ioannes*;
quod impedimentum eſt conuerſionis Ioannis, vt-
pote connexionem eſſentialiter cum ipſius Ioannis non
conuerſione. Tantumdemque conſequenter dicere
debet de qualibet conditione poſitiua cuiuslibet
conditionati poſitiui. Cum certum ſit, duas qua-
libet negationes duorum entium poſitiuorum in-
diuiſim poſſe decerni à Deo; eo quod nulla nega-
tiones ſunt oppoſitæ, ſeu incompatibiles inter ſe;
ſiquidem omnes ſimul extiterunt ſuo modo ab
æterno, antequam produceret Deus vllum ens po-
ſitiuum. Dicendum itaque eſt iuxta doctrinam
vniuerſalem huius ſuppoſitionis, (id quod non vi-
detur aduertiffe Ribaden.), aliud eſſe conditionem
eſſe excluſiuam alicuius, quod eſt impedimentum
conditionati, aliud de facto illud excluſere. At-
que ita, licet, quando excluſit de facto, deſinat
eſſe diſparatâ, quatenus conducit, vt ponatur
negatio talis impediamenti requiſita ad exiſtentiam
conditionati, mediataque ſubinde conducit ad
exiſtentiam ipſam. At non deſinit eſſe diſparatâ
ex eo præciſe, quod illius ſit excluſiua. Vnde,
licet decretum Dei poſſibile de non exiſtentia
cuiuslibet tum conditionis tum conditionati in-
diuiſim impedimentum ſit eſſentialiter exiſtentia
conditionati; exiſtentiaque conditionis, vt pote

tali decreto oppoſita, ſemper talis impedi-
mentum ſit excluſiua: raro tamen, aut nunquam pro-
pterea deſinit eſſe diſparatâ; quia raro, aut nun-
quam illud de facto excluſit; eoque raro,
aut nunquam eſt in cauſâ, cur Deus omitat ta-
le decretum, ſed aliâs Deus illud omitit pro
nutu ſuo, omiſſurus itidem, etſi deſſet ipſa exi-
ſtentia.

Dices. Exiſtentia conditionis ſine decreto
Dei de ſe ſtare nequit. Sed decretum de exiſten-
tia conditionis ſemper excluſit de facto omne de-
cretum ſibi oppoſitum de non exiſtentia; ad hanc-
que excluſionem non poteſt non inuare ipſa exi-
ſtentia conditionis, vt pote terminus connexionis
decreti de ſe eſſentialiter requiſitus ad exiſtentiam
eius. Ergo exiſtentia conditionis vnâ cum decreto
de ſe ſemper excluſit de facto decretum de non
exiſtentia tum ſui, tum conditionati; ſemperque
proinde iuxta dictâ deſinit diſparatâ eſſe reſpectu
talis conditionati.

Conceſſâ maiore. Nego primam partem
minoris, ſcilicet, decretum de exiſtentia condi-
tionis excluſere ſemper de facto omne decretum
ſibi oppoſitum de non exiſtentia. Primò; quia
meâ ſententiâ Deus per omiſſionem puram poteſt
omittere ſua decreta: atque ita per omiſſionem
puram poteſt omittere decretum de non exiſten-
tia conditionis independentem à decreto de exiſten-
tia eius, quo caſu per hoc illud nequaquam ex-
cludetur de facto. Secundò; quia, ſtando etiam
in ſententiâ non concedente Deo poſſibiles omiſ-
ſiones puras ſuorum decretorum, poteſt hæc
dubie Deus per decretum quaſi reflexum impe-
rare omiſſionem decreti de non exiſtentia condi-
tionis independentem à decreto oppoſito de exi-
ſtentia: imò & amborum ſimul omiſſiones impe-
rare valet; eo quod nullo titulo tenetur alteru-
trum habere: nam, licet exiſtentia, & non exi-
ſtentia conditionis, vt pote extrema contradic-
toria, ſimul deficere non poſſint; at non exiſten-
tia ad ſuam non deficientiam, ſeu veritatem ne-
gatiuam nullo eget decreto Dei, cum reuera ſit
nihil; alundeque non eſt, cur teneatur Deus ad
habendum decretum de non exiſtentia, cum ca-
ret decreto de exiſtentia: poterit ergo vtroque
ſimul carere. Siue autem careat ſimul vtroque,
ſiue careat tantum decreto de non exiſtentia ex
vi decreti quaſi reflexi imperantis talem caren-
tiam, compertum eſt, in neuro caſu decretum
de non exiſtentia per decretum de exiſtentia ex-
cludi de facto; cum independentem ab illo exclu-
datur in vtroque dumtaxat per dictum decretum
quaſi reflexum. Tertio; quia vt demonſtrabo
inferius diſput. 30. quaſt. 6. voluntas libera liber-
tate contrarietatis nequit non habere libertatem
proximam tam ad omiſſiones actuum oppoſito-
rum, quam ad ipſos actus: qualem proinde ne-
ceſſariò debet habere voluntas diuina tum ad de-
cretum de exiſtentia conditionis, tum ad omiſ-
ſionem decreti oppoſiti de non exiſtentia. Poterit
ergo omiſſio hæc immediatè naſci à libertate
voluntatis, quin decretum illud vllatenus con-
currat ad eam. Vnde pater ad ſecundam partem
minoris argumenti propoſiti, quomodo exiſtentia
conditionis non ſemper, imò raro, aut nunquam
conducit ad excluſionem ſupradicti decreti impe-
ditiuum conditionati: multoque ſubinde plures ſunt
conditiones diſparatæ, quam Ribaden. putabat
duci dicto argumento.

Suppono quarrò, terminum connexionis me-
taphyſicæ cuiuslibet rei prout habentem eſſe in
ſtatu,

statu, in quo terminat illam, ex parteque rei est requisitus ad ipsius existentiam, nullatenus in hanc influere causatiue; tamen ad eam aliter conducatur per modum termini connexionis, quatenus sine illo ut sic res nequit existere. At verò prout habentem esse in statu conditionato anteriore, in quo verum est, fore illum sine contradictione ex hypothesi quòd existat res cum illo connexa, influere utique causatiue in existentiam talis rei vna cum causâ eius per modum cuiusdam conditionis causandi. Veritas quippe conditionata de existentia sine contradictione termini connexionis sub conditione existentie rei connexæ cum illo conditio quadam causandi est ex parte causæ talis rei requisita ad causandam illam, utpote complens, constituensque potentiam proximam ipsius causæ ad causationem ipsius rei, adeo, ut, deficiente dumtaxat tali veritate conditionatâ, etiam permaneant cætera cuncta, non possit non in dictâ causâ deficere potentia proxima ad dictam rem causandam. Doctrina huius suppositionis quoad utramque eius partem ex professo, & latè est à nobis explicanda, & probanda inferius disput. 30. quæst. 5. Oportuit tamen, illam in præserti supponere. Primum quidem, ut sciatur, terminum connexionis conditionati duobus titulis non posse esse conditionem disparatam respectu eius. Primum; quia prout in vno statu conducit ad illud per modum termini requisiti. Secundum; quia prout in alio statu anteriori influit in illud per modum conditionis causandi. Deinde, ut sciatur, terminum etiam connexionis conditionis non disparatæ comparatione conditionati duobus similiter dictis modis immediatè conducere ad conditionis existentiam, & consequenter mediatè ad existentiam conditionati: atque adeò nec posse esse conditionem disparatam respectu ipsius conditionati. Hinc fit, ut terminus connexionis positus in hypothesi propter secundum modum, quem habet, influendi in conditionatum, conditio sit causalis propriè respectu eius; tamen si propter primum præcisè, (qui sine secundo stare non potest; eo quòd status absolutus necessariò supponit conditionatum), conditio reduciuntè causalis dicenda veniat, ut à conditionibus pure illatiua, & disparatâ discriminetur.

413 Suppono quintò, conditionem neque illatiuam, neque causalem, de qua agimus in præserti quæstione non ideo disparatam dici, quia impertinenter se habeat ad veritatem pure coniunctiuam, quam habet conditionatum sub eius hypothesi; (ad hanc enim per se pertinet, & requiritur ut connotatum, cui conditionatum verè coexistit hypotheticè, eo ipso, quòd omnis conditionata veritas connotatiua est conditionis iuxta doctrinam statutam quæst. 1. num. 6. saepeque alibi suppositam); sed quia ad existentiam conditionati præcisè, & secundum se sumptam nihil omnino confert, quatenus neque eam infert, prout conditio illatiua, neque ad eam conducit vllatenus, prout conditio causalis.

413 Vnde colligo, non bene Ribaden. vbi supra num. 16. tanquam sibi certum asserere, quoties sub hypothesi conditionis coexistentia conditionati cum ipsâ conditione affirmatur, propositionem conditionatam non de conditione disparatâ esse, sed de conducente; cum valde existentia conditionis conducatur ad coexistentiam sui, & conditionati, utpote intrinseca pars ipsius coexistentiæ, sine qua hæc nullatenus stare potest; atque ita in tali casu propositionem conditionatam, æquè, ac

omnes cæteras de conditione non disparatâ, sed conducente, posse esse veram. Hoc, inquam, non bene asseritum est. Quia sequeretur inde, nullam omnino propositionem conditionatam esse de conditione disparatâ contra sententiam omnium. Quandoquidem iuxta doctrinam statutam loco nuper citato omnis omnino propositio conditionata connotatiua est conditionis, hoc est enuncians conditionatum prout connotans conditionem, atque adeò prout ei coexistens, siue alio quoquo modo coniunctum. Quamquam igitur sub hypothesi conditionis coexistentia conditionati cum ipsâ conditione affirmetur, propositio conditionata nihilominus est dicenda absolutè de conditione disparatâ, quoties hæc nec infert conditionati existentiam, nec vllò modo influit in illam; sic enim absolutè, & apud omnes de conditione disparatâ dicitur esse, verèque est hæc propositio; *Si Turca dormiat, Papa loquetur*; seu (que in eadem recidit), *Si somnus Turcæ existat, illi loquutio Papa coexistet*. Quia; licet coexistentia conditionati, & conditionis sine conditione stare non potest; conditio tamen nec infert conditionatum, nec illud vllò modo causat; impertinenterque proinde se habet ad existentiam eius; adeò, ut, si semel loquutio Papæ extitura est sub hypothesi somni Turcæ, æquè extitura sit nihilominus sub hypothesi negationis eius: verumque propterea sit, coextituram loquutionem Papæ negationi somni Turcæ, si Turca non dormiat, æquè, ac est verum, coextituram loquutionem Papæ somno Turcæ, si Turca dormiat. De quo plura dicentia infra proposit. 3. His positus sit.

Propositio 1.

Conditionata contingentia de conditione disparatâ certissimè cognoscuntur à Deo. 414

Ut probent hanc propositionem Recentiores quidam boni nominis toti sunt in quærendâ conducentiâ in conditionata earum conditionum, quæ vulgò disparæ censentur, quæ desinant esse disparatæ. Eam autem illis attribunt medio decreto Dei, non quod absolutè sit, sed quod esset ex talium conditionum hypothesi, ad quod nimirum conditiones ipsæ mouerent, & ipsum deinde influerent in conditionata. E. g. hoc conditionatum, *Si creauero hominem, tot donis illum exornabo*, idcirco, dicunt, cognosci à Deo, quia cognoscit Deus, si talis conditio ponatur, se ex indigentia hominis mouendum esse ad ei decernenda talia dona; quo pacto creatio hominis iam non est conditio disparata, sed causalis talis conditionati. De alijs verò conditionibus, quæ magis disparatæ videntur, in quibus subinde non apparet ratio motiua ad decernenda conditionata, ut, *Si gallus cantauerit, Turca morietur*, dicunt per concomitantiam saltem mouere Deum ad decernenda conditionata. Quia, cum quælibet creatura non solum secundum se sit amabilis à Deo, sed etiam ut coexistit alteri, aut illi subest quoquo modo, quilibet ad decernendum quodlibet mouere potest ut terminus, seu circumstantia, cui subest illud. Hoc ergo modo, dicunt, cognoscere Deum illud conditionatum, *si gallus cantauerit, Turca morietur*: quia cognoscit, si gallus cantauerit, ego decernam mortem Tur-

ca vt coexistentem cantui galli. Pariterque
similia.

415

Ceterum Doctores isti questionem intru-
dunt alienam à præfenti proposito. Modò enim
non quærimus, an cuncta ita sint decreto Dei col-
ligata, aut essent colliganda, vt nihil compara-
tione alterius conditio disparata esse possit. Sed,
posito, quòd multæ conditiones respectu condi-
tionatorum sunt disparatæ, an Deus talia condi-
tionata sub hypothesi talium conditionum cogno-
scat. Affirmatiuèque respondemus per proposi-
tionem datam. Deinde, etsi quilibet vt conno-
tans quilibet aliud, illudve tanquam circumstan-
tiam supponens possit decerni à Deo; de facto ta-
men non decernitur, neque decerneretur sub da-
tâ hypothesi, vt ostendemus in Tract. de Volunt.
Hæc enim decreta libera sunt in Deo; & Deus non
habet, neque sub hypothesi haberet omnia decre-
ta libera, quæ sibi possibilis sunt. Perperam
igitur asseritur, omnem conditionem, aliàs dispa-
ratam, per decretum, quod Deus dependenter
ab illâ conciperet, cum conditionato colligari;
atque ita Deum tale conditionatum sub tali con-
ditione iam non disparatâ cognoscere. Neque
est, quod cogat ad tantum sumptum decreto-
rum; quandoquidem, si conditionata de condi-
tione disparatâ absque huiusmodi decretis non
sunt cognoscibilia à Deo, vt Recentiores suppo-
nunt, quòd Deus illa non cognoscat, nulla erit
imperfectio. Sicut non est, non cognoscere cæte-
ra, quæ non sunt cognoscibilia; forent tamen si
Deus illa decerneret.

416

Alij igitur ex ijs, qui nobiscum tenent,
Deum cognoscere conditionata de conditione dis-
paratâ, manente disparatâ, propositionem da-
tam probant ex illis Scripturæ locis, quibus con-
tingentia conditionata de conditione disparatâ vi-
dentur reuelari: qualis est illa 4. Reg. 2. Vbi Eli-
sæo duplicatum spiritum petenti respondit Elias,
*Si uideris me, quando tollar à te, erit tibi, quod
petisti.* Et illa 4. Reg. 13. Vbi ipse Elisæus dixit
Regi Ioas, *Si percussisses quinquies, aut sexies, siue
septies, percussisses Syriam usque ad consummatio-
nem.* Hac probatione utitur Ruiz vbi supra. Ver-
ùm ego illi parum fido. Quia in huiusmodi con-
ditionatis conditio aut definit esse disparatâ ra-
tione promissionis diuinæ, vt censuit Vazquez vbi
supra; aut ratione decreti absoluti ex parte actus,
& conditionati ex parte obiecti, vt putauit Ar-
rubal; aut certè ratione decreti conditionati ex
parte actus, quod Deus haberet, purificatâ con-
ditione, connexam cum conditionato, conceptum-
que cum dependentiâ à conditione ipsâ, iuxta
ea, quæ dicebamus supra num. 407. Et quidem
in reuelatione Elisæi secundo loco adductâ necessa-
riò tale decretum, aut aliquid aliud reddens con-
ditionem illam non disparatam sub intelligi debet.
Nam, cum percussio Syriæ usque ad consumma-
tionem non extiterit absolutè, non potest illa re-
uelatio esse vera sub conditione disparatâ præcisè
iuxta doctrinam tradendam proposuit. 3. Vbi statu-
mus, nihil posse esse conditionatè verum sub condi-
tione disparatâ, quod non sit verum absolutè in
signo posteriori.

417

P. Didacus Ruiz vbi supra, quem Recentio-
res imitantur, rursus probat propositionem.
Quia, si conditionatum disparatum non sciretur
à Deo, pleraque etiam non disparatâ non scirentur,
ea nimirum, in quibus ex parte conditionis
non omnia, quæ ad conditionatum concurrunt,
sed aliquod dumtaxat eorum ponitur ad cætera,

disparatè se habens. Exemplo sit hoc conditiona-
tum, *Si Deus iniecerit Petro cogitationem A, na-
uigabit ad Indos.* Ponamus enim Petrum non
nauigaturum, nisi mortuo Patre, & amisso pa-
trimonio, & inuitante apud Indos Episcopo con-
sanguineo; ad quæ cogitatio A disparatè se ha-
beat. Certè cogitatio ipsa nequit præsciri in ta-
lem nauigationem influxurâ, nisi præsciatur con-
iungenda cum cæteris, sine quibus nauigatio non
erit, & respectu quorum ea disparatè se habet.
Ergo, vt Deus sub conditione talis cogitationis
talem nauigationem futuram cognoscat, sub eâ-
dem cognoscere debet alia conditionata, respectu
quorum est illa conditio disparatâ. Quod est, non
posse Deum conditionatum cognoscere non dispa-
ratum, nisi pariter cognoscendo conditionata dispa-
rata. Tantumdemque venit dicendum de cæteris
similibus casibus.

418

Nec dici potest, ea omnia, quæ ad effectum
concurrunt, & inter se comparata disparatè se
habent, debere poni ex parte hypothesi ad hoc,
vt effectus conditionatè cognoscatur futurus. Quo
ruit argumentum factum. Id, inquam, dici ne-
quit primò; quia vt ostendit quæst. 4. pro-
posit. 4. sub hypothesi vnus ex causis, quæ ad ef-
fectum concurrunt cum præcisione à reliquis po-
test ille conditionatè futurus cognosci à Deo, quan-
do sub tali hypothesi reuera est futurus, vt acci-
dit, cum sub eadem pariter sunt futura cætera,
sine quibus effectus non foret, atque etiam, cum
ab eâ solâ causâ æquè foret effectus ipse in calu,
quòd, eâ positâ, deficerent cætera. Secundo;
quia sæpe in Scripturâ sacrâ prædicatur effectus
futurus sub hypothesi vnus ex causis eius præci-
sè, ita, vt ne tacite quidem reliquæ comprehen-
di possint sub ipsâ hypothesi; quia esset prædi-
ctio nugatoria, & inutilis, & contra intentionem
Prædicentis. E. g. quando Deus 1. Reg. 23. præ-
dixit, Saulem descensurum in Ceilam, & Dauid
in manus eius per Ceilitas fore tradendum, si ip-
se perseueraret ibi, certum est, non solum perse-
uerantiam Dauid in Ceilâ, sed multa etiam alia
influxurâ tum in descensum Saulis, tum in tradi-
tionem Ceilitarum; nempe negationes omnium
circumstantiarum rerum, negotiorum, auxilio-
rum Dei, incurtionum aliorum horum, &c.
quæ si adessent, perseuerante Dauid in Ceilâ, tum
animum Saulis à descensu, tum Ceilitarum à
traditione auocarent. Huiusmodi autem negatio-
nes (respectu quarum perseuerantia Dauid in Cei-
lâ disparatè se haberet) nequiquam fuisse positas
in hypothesi supradictâ reuelationis, seu prædi-
ctionis, est manifestum. Faceret enim hunc sen-
sum reuelatio facta Dauid, *Si perseueraueris in
Ceilâ, & nihil occurrerit, quod aueriat Saulum
à descensu, & Ceilitas à traditione, descendet, &
tradent.* Quis autem non videat, inutilem, & nu-
gatoriam fore ad propositum, atque etiam indi-
gnam Deo prædictionem huiusmodi? Volenti
enim Dauid scire, an se perseuerantem in Ceilâ
esset Saul impetiturus, & Ceilitas tradituros, quæ
responsio esset, asserere, *Si perseueraueris in Cei-
lâ, & nihil sit, quo cum effectu retardentur aut im-
pediantur Saul, & Ceilitas, ille à descensu, hi à
traditione, ille descendet, & hi te tradent.* Certè
ad noscendam hanc veritatem nulla Dauid egebat
reuelatione, longèque alia est, quàm ipse qua-
siuit à Deo, & Deus intendit ei reuelare, nem-
pe descensum Saulem, & eum Ceilitas traditu-
ros, si perseueraret in Ceilâ, & consequen-
ter nihil fore, quo talis descensus, & traditio
impe-

impederetur. Quod est prædictas negationes ex parte conditionati, non ex parte hypothese subintelligi.

419 Habemus igitur ex Scripturâ, sæpe Deum contingentia conditionata cognoscere ex hypothese vnius causâ eorum, & non cæterarum, ad quas ea, quæ ponitur in hypothese disparatè se habet. Atque adeo ex hac parte solidum manere argumentum pro datâ propositione factum à P. Ruiz. Aliunde tamen poterit quispiam eius vim eneruare, interponendo decretum Dei conditionatum ex parte actus, quo causâ, ex cuius hypothese prædicatur, cognosciturque conditionatum, designat esse disparatâ respectu aliarum, à quibus in tali hypothese præcinditur, vt sic ex eius etiam hypothese ipsa aliâ causâ cognosci valeant, iuxta doctrinam Recentiorum commemoratam num. 414. Cæterum quia huiusmodi decretorum asylum tutum non est pro omnibus casibus, in quibus necessariò fatendum est, cognosci à Deo conditionata multa sub disparatâ conditione, vt ex dictis num. 415. satis est notum, ideo argumentum factum efficax reputo absolutè.

420 Efficacius tamen probanda venit propositio à priori. Quia videlicet conditionata contingentia etiam de conditione disparatâ vera obiectiue sunt, & cognoscibilia in sensu purè coniunctiuo. Ergo non possunt non cognosci certissimè à Deo. Consequentia est bona. Quia nullum obiectiue verum, & cognoscibile potest Deum latere. Antecedens autem probatur. Quia, propositionem conditionalem in sensu purè coniunctiuo usurpari posse, præterquam quòd est manifestum ex doctrinâ latè traditâ supra quæst. 1. 2. & 3. per id etiam, quòd notauimus quæst. 4. num. 66. darè innotescit: nimirum, conditionalem causalem, quam omnes admittunt, ex parte materię duxerunt, non item ex modo enunciandi, differre à purè coniunctiuâ. Semel autem statuto in propositione conditionali sensu purè coniunctiuo, compertum est, eam posse esse veram, quantumuis eius conditio sit disparata. Id enim planè probant argumenta facta dictâ quæst. 3. præsertim proposit. 2. Quorum summa est; quia ex duobus extremis contradictorijs non potest non alterum coexistere conditioni disparatâ ex hypothese, quòd illa detur. Quòd subinde sub tali hypothese non poterit non vere enunciari in sensu purè coniunctiuo, atque ita etiam obiectiue verum, siue verè cognoscibile esse. Recognoscantur dicta ibi.

421 Accedunt insuper nonnulla ex argumentis factis pro scientiâ mediâ quæst. præceden. Quæ illam etiam abs dubio probant circa contingentia conditionata de conditione disparatâ, vt perpendenti notum fiet. In quibus proinde repetendis; & applicandis non oportet morari. Vnum tamen pro faciliori applicatione documentum non præmittam ex certâ doctrinâ supra statutâ quæst. 1. num. 6. sæpeque alibi vel repetitâ, vel suppositâ. Nimirum, in omni propositione conditionatâ de obiecto contingentis sensum præcipuum, expressum, atque directum esse coniunctiuum; quo videlicet enunciatur coexistentia conditionati cum conditione sub hypothese, quòd existat conditio: tamen huic sensui, omnibus propositionibus conditionatis communi, præcipueque, expressè, & directè ab illis intento quasi per accidens adiungatur in propositionibus quidem causalibus sensus causalis; quo tacitè ac veluti indirectè enunciatur insuper, conditionatum sub hypothese conditionis

ab ipsâ fore causandum aliquo modo; in illatiuis autem sensus illatiuis; quo pariter enunciatur, conditionatum sub hypothese conditionis ex ipsâ necessariò inferri ob connexionem, quam conditio cum illo habet. Quæ cum ita sint, manifestè consequitur, omnia argumenta, quæ probant propositionem conditionatam de obiecto contingente non posse non esse determinatè veram, aut falsam in sensu coniunctiuo præcisè, quatenus non potest non verum esse, sub hypothese conditionis coexistiturum illi, aut non coexistiturum conditionatum, atque adeo nec potest non cognoscere Deus aut coexistiturum illi per scientiam mediam affirmatiuam, aut non coexistiturum per negatiuam; omnia, inquam, ista argumenta æquè id probare, siue propositiones, obiectaque earum conditionata sint de conditione disparatâ, siue sint de non-disparatâ: quandoquidem, vt dictum est, sensus coniunctiuus præcisè æquè in vtriusque reperitur.

Obijci tamen contra propositionem solet à 422 nonnullis Thomistis. Si hoc contingens conditionatum de conditione disparatâ, *Si gallus cantauerit, Antichristus nascetur*, ante decretum diuinæ voluntatis verum esset, non esset Deus liber ad producendum, & non producendum Antichristum. At hoc valde est absurdum. Ergo. Quòd argumentum cæteris omnibus conditionatis contingentibus non solum de disparatâ, sed etiam de non disparatâ conditione applicari potest, & solet. Respondeo ad illud, vt alias in simili iam non semel in præcedentibus respondi, Antichristum nasciturum quidem sub eâ hypothese non independentè, sed dependentè à decreto libero Dei, non tamen absolutè præsupposito ante tale obiectum conditionatum, sed sub eadem eius hypothese conditionatè ponendo. Quòd satis est, vt Antichristus liberè sit producendus à Deo potente illum non producere. De quo decreto generaliter requisito ad omnia contingentia conditionata positiua seu non disparata, seu disparata plura in præcedentibus dixi, quæ recolenda sunt. Vnum hic addo, tale decretum requisitum ad existentiam conditionati in disparatis ex parte hypothese poni non posse: (vti sæpe potest in non disparatis iuxta dictâ quæst. 4. proposit. 4.): quia desinèrent esse disparata ratione illius, vt potè quòd est causa conditionati: sed ex parte conditionati venire ponendum, idque independentè à conditione, vt conditio etiam respectu eius disparatâ permaneat, sic; *Si gallus cantauerit, Deus independentè ab eo cantu discernet, vt Antichristus nascatur, & ipse nascetur.*

Propositio 2.

Conditionata contingentia de conditione disparatâ per scientiam mediam cognoscuntur à Deo. 423

Ita Doctores nostræ sententiæ. Constatque ex dictis quæst. 7. circa proposit. 5. Quia nimirum scientia huiusmodi conditionatorum ex vna parte est independentè ab omni decreto actu existente in Deo prout tali; in quo cum scientiâ merè naturali, aut etiam simplicis intelligentiæ conspirat. Ex aliâ verò parte est Deo contingens ratione obiecti, in cuius existentiam conditionatam tendit: in quo cum scientiâ merè liberâ, aut etiam visionis conuenit. Quòd est, eam esse mediam

diam inter vtramque. De quo videnda plura dicta loco citato.

Propositio 3.

424 Conditionatum contingens de conditione disparata nunquam est conditionate verum in suo signo antecedente status conditionati, nisi, quando in signo subsequente status absoluti absolute etiam verum est.

Ita cum doctis Recentioribus docui in Pharo Scient. disput. 19. quaest. 3. num. 70. Ratio ibi adducta conspicua est. Quia nimirum eo ipso, quod conditio nullatenus influit, conuenit, vt conditionatum sit, aequè est semper verum, illud fore, siue ponatur, siue non ponatur conditio, vt satis ex se est notum. Si enim nihil penitus conducente galli cantu ad Turca conuersionem, verum est, Turcam esse conuertendum, si gallus cantauerit; aequè erit id ipsum verum, etiam si gallus non cantauerit. Atque ita vniuersaliter quoties conditionatum est verum sub hypothesi conditionis disparatae, pariter item verum est sub hypothesi contradictoriae talis conditionis. Hinc autem manifestè consequitur, debere esse quoque illud absolute verum. Quia ex vna parte ex duabus conditionibus contradictorijs non potest non altera esse absolute purificata, vt constat: siquidem, ambo extrema contradictionis ab statu absoluto simul deesse, est impossibile iuxta notissimum principium in eadem Pharo stabilitum disput. 9. quaest. 5. proposit. 1. Ex alia verò parte omne verum conditionate, cuius conditio purificatur, etiam est absolute verum iuxta aliud principium etiam notissimum in Pharo ipsa disput. 10. quaest. 5. proposit. 4. statutum.

425 Dicit aliquis, firmum non videri fundamentum, quod in argumento nostro supponitur; nempe, quoties conditionatum est verum sub hypothesi conditionis disparatae, pariter item esse verum sub hypothesi contradictoriae talis conditionis. Nam, cum in exemplo proposito aequè ponatur Turca liber ad conuersionem, & ad non conuersionem, seu cantet, seu non cantet gallus, vt se ad conuersionem determinaret, cantante gallo, posset se ad non conuersionem determinare, si gallus non cantaret. Quia, licet gallicantus, aut eius negatio comitanter solum, & prorsus disparate se habeant in ordine ad conuersionem Turcae, vel non conuersionem: attamen casus diuersos videntur nihilominus constituit, ex quorum altero ad alterum non licet arguere. Videtur enim non bene inferri. Turca, gallo cantante, conuertitur. Ergo etiam, non cantante, conuertetur. Sicut non bene inferitur. Turca peccat in instante A. Ergo etiam peccabit in instante B. Tamen in vtroque instante eadem omnino principia habeat ad peccandum, & non peccandum.

426 Respondeo, fundamentum in argumento nostro suppositum satis firmum videri. Nam in ordine ad existentiam, vel non existentiam euentus per variationem conditionis, seu circumstantiae omnino disparatae, nihilque penitus conducentis ad talem existentiam, vel non existentiam reuerà non variatur casus. Vt esim talis circumstantia respectu talis existentiae, vel non existentiae perinde se habet, ac si non adesset, cum adest; ita talis

circumstantiae variatio respectu talis existentiae, vel non existentiae perinde se habet, ac si non daretur, cum datur. Quare; sicut, nullà omnino circumstantia variata, existere, & non existere euentum, manifestè repugnat, vt pote quae sunt extremae contradictoriae; ita variata solum impertinente circumstantia, existere, & non existere euentum, repugnat pariter, vt pote quae pariter sunt contradictoriae extremae; posito, quod solum circumstantiae impertinentis variatio perinde ad rem se habet, ac si non esset. Concluditur ergo, si semel Turca est conuertendus, gallo cantante, aequè repugnare, eum non esse conuertendum, gallo non cantante, ac repugnat, esse eum, gallo cantante, conuertendum, & non conuertendum. Beneque inferri subinde. Turca, gallo cantante, conuertitur. Ergo etiam, non cantante, conuertetur. Tamen non bene inferatur, Turca peccat in instante A. Ergo etiam peccabit in instante B: eo quod circumstantia instantis non est impertinens ad euentum, vt circumstantia cantus galli. Cum enim causa physica, nisi in eodem instante, in quo est, nequeat operari, vt est notum, duratio causa in eodem instante, in quo est ab ipsa causandus effectus, aut non causandus, intrinsecè requisita est ad potentiam proximam causa respectu talis causationis vt vnum ex constitutis intrinsecis eius: qua proinde duratione variata per transitum causa ad aliud instans, non quidem disparata, sed valde conducentis circumstantia, siue conditio variata manet. Vnde bene potest contingere, quod causa operans in instante A non sit operatura in instante B, vel vice versa: tamen praeter vnam causa durationem, cetera cuncta in vtroque instante persistant inuariata.

Porro doctrina ista, vt etiam notauimus dicta disputat. 19. Phari Scient. quaest. 3. num. 71. non solum habet locum in conditionibus disparatis, sed etiam suo modo in illatiuis nihil ad conditionatum conducentibus, qualis est scientia visionis, aut reuelatio, aut actus fidei de existentia creaturae. Argumentum enim factum vniuersaliter probat, quoties conditio nihil ad conditionatum conuenit, si illud est verum sub hypothesi conditionis, etiam esse verum sub hypothesi contradictoriae conditionis; & consequenter absolute. Possibile autem conditionem esse illatiuam, vt pote cum conditionato connexam, & nihil ad illius esse conducere, in exemplis positis, alijsque eiusmodi palam est. Vnde manifestè consequitur, quoties conditionatum absolute non est verum, sub hypothesi conditionis connexae cum illo, & nihil conducentis ad illud, tum illud, tum eius contradictorium, atque adeo duo simul extrema contradictoria esse vera; qualiter vera esse solent sub hypothesi impossibili. In tali enim casu conditio posita in hypothesi impossibilis consequenter; siue ex suppositione est. Sic supposito, quod hodie Petrus absolute non est peccator, sub hypothesi quod Deus reuelaret, Petrum hodie peccaturum esse, verum conditionate est, peccaturum illum simul, & non peccaturum: peccaturum; quia reuelatio sine peccato stare non posset, vt pote connexa cum illo: & non peccaturum; quia ille sponte sua non est peccator, & reuelatio posita non magis, quam non posita, conferret ad tale peccatum, vt ponimus. Quam doctrinam valde notandam supra etiam quaest. 2. num. 18. tetigimus, & rursum quaest. 4. & 5. tradituri illam, explicaturi, & comprobaturi suis

sius inferius disput. 30. quæst. 5.

428 Statutâ iam generatim veritate contingenti-
um conditionatorum de conditione disparatâ,
restat, vt consentaneè ad id, quod præstitimus
quæst. præceden. à num. 381. circa veritatem con-
tingentium conditionatorum de conditione causa-
sali, speciatim determinemus, quibus in casibus
illa diabilis sit. Ijs scilicet omnibus consideratis, in
quibus vel conditio, vel conditionatum, vel am-
bo simul aut contingentia, aut necessaria, aut
impossibilia sunt absolutè, omni factâ combina-
tione.

429 Et primùm, quantum est ex parte conditio-
nati, vnus dumtaxat casus possibilis est, nempe,
quando conditionatum est absolutè contingens.
Quando enim conditionatum est absolutè aut ne-
cessarium, aut impossibile, sub nulla conditione
disparatâ potest illud esse conditionatè verum ve-
ritate contingente, de qua hic tractamus. Quia,
quod absolutè est necessarium, aut impossibile,
sub nulla conditione disparatâ potest euadere
contingens, sed sub quauis remanet aut neces-
sarium, aut impossibile etiam conditionatè: eo
quod quauis conditio ad illud disparatè se ha-
bens de illius necessitate aut impossibilitate ni-
hil immutat, vt ex se notum est. Quomodo au-
tem sub conditione disparatâ conditionatum ab-
solutè necessarium tres veritates conditionatas ne-
cessarias subire possit; nullam verò conditionatum
absolutè impossibile superius quæst. 5. diximus n.
95. sub finem.

430 Ex parte verò conditionis, suppositâ contin-
gentia absolutâ conditionati, tres casus veniunt
considerandi. Primus, quando conditio est ab-
solutè contingens. Secundus, quando conditio
est absolutè necessaria. Tertius, quando conditio
est absolutè impossibilis. Et in primo quidem
casu suppositâ resolutione præsentis quæstionis,
certum est dari veritates conditionatas, de qui-
bus agimus, vt in exemplis superius propositis,
in cæterisque similibus cernitur. In secundo,
etiam casu non minus mihi certum est, cuiusmodi
veritates conditionatas dari. Quia nihil verat,
sub hypothese conditionis, aliâs necessariè abso-
lutè, verum conditionatè esse quoduis contingens,
respectu cuius illa disparatè se habeat, vt in his
exemplis apparet. *Si Petrus fuerit rationalis, Turca
loquitur, si chymæra non extiterit, Anticyclus
existet*, & in alijs similibus. Huiusmodi autem
vtriusque casus veritates à Deo per scientiam me-
diam cognosci, ex proposit. 2. supra statuta
constat.

431 In tertio verò casu aliqualis est difficultas,
quandoquidem Ruiz disput. 78. de Scientiâ supra
citata sect. 3. & alij docti Recentiores cum illo cen-
sent, conditionata contingentia de conditione di-
sparatâ, & absolutè impossibili, non per scientiam
mediam, sed per scientiam simplicis iarelligentie
cognosci à Deo. Imo ab hominibus etiam etui-
denter cognosci, utpote quæ, si sint affirmati-
ua, omnia sunt falsa; si verò sint negatiua omnia
sunt vera. Quasi propositiones eis respondentem
de obiecto sint, vt aiunt, non supponente, qua-
rum est proprium esse falsas, si sint affirmatiuæ,
& veras, si sint negatiuæ, iuxta doctrinam com-
muniem à nobis latè expositam, & probatam
in Pharo Scient. disput. 2. quæst. 4. conlect. 5.

432 Dicendum tamen omnino est, conditionatâ
contingentia de conditione disparatâ, & abso-
lutè impossibili tam affirmatiua, quam negatiua
sapissimè esse vera, à Deoque cognoscibilia per

scientiam mediam: imo semper esse ea vera con-
ditionatè per talemque subinde scientiam cogno-
scibilia à Deo, quando vera sunt absolutè, iuxta
doctrinam stabilitam proposit. 3. Cuius ratio
conspicua est. Quia, quod conditio disparata
sit impossibilis, vel possibilis, nihil penitus in-
terest ad hoc, vt sit verum conditionatè, coexti-
turam illi, aut non coextituram loquutionem
Petri sub hypothese, quod illa existeret. Sive
ergo sit possibilis, siue impossibilis, sub hypo-
thesi, quod illa existeret, verum conditiona-
tè erit coextituram illi loquutionem Petri, si
aliàs Petrus est loquutus, aut non coextitu-
ram, si Petrus aliàs loquutus non est; vt sa-
tis superque constat ex dictis in totâ præsentî
quæstione.

Dicunt, eo ipso, quod chymæra non potest
existere, nec posse loquutionem Petri illi coexi-
stere; atque adèd semper esse falsum, talem lo-
quutionem tali chymære coextituram. Sed ma-
le. Nam quid refert, non posse chymæram exi-
stere absolutè, vt verum sit conditionatè, sub
hypothese, quod illa existeret, coextiturum illi
reuerâ, quidquid tunc verè existeret; tunc enim
& ipsa chymæra existeret verè: cum vera sit hæc
propositio in omni sententiâ, *Si chymæra exis-
teret, existeret*. Itaque, datâ hypothese impossibi-
li, quod existeret quauis chymæra ad cætera,
qua tunc existerent, disparatè se habens, & ipsâ
existeret reuerâ, & cætera illi coexisterent, con-
tingentia quidem contingenter, & necessaria ne-
cessariò. Vnde patet primò contra Aduersarios,
contingentia hypotheticè coextitura tali chymære
per scientiam mediam cognosci à Deo. Secundò,
à nobis certè illa cognosci non posse, quoties certò
non scimus, vtrum illa sint extitura, vel secus,
vti plerunque euenit.

Sed instabit aliquis. Ex hypothese, quod
existeret quæuis chymæra, existeret ea simul, &
non existeret. Ergo non est verum, loquutio-
nem Petri, aliàs tunc extituram, tali chymære coexi-
turam. Coexisteret enim tunc negationi chy-
mære; quod ipsum est, non coexistere chymære.
Respondeo, ex hypothese, quod existeret quæuis
chymæra, extituram quidem eam simul, & non
extituram; & consequenter loquutionem Petri,
aliàs tunc extituram, coextituram etiam simul
chymære, & negationi chymære; vtique
proinde esse, loquutionem Petri sub tali hypothe-
si chymære coextituram; tamen etiam sit simul
verum, illius negationi coextituram. Ex quo pa-
tet, sub tali hypothese coexistere loquutionem ne-
gationi chymære, idem non esse, ac non coexistere
chymære: siquidem sub tali hypothese, vt chymæ-
ra, & eius negatio verè simul existerent, ita lo-
quutio, aliàs existens, chymære, & eius negationi
verè simul coexisteret. Circa quod plura à nobis
dicta contra Recentiores quosdam in Pharo Scient.
disput. 3. quæst. 4. & disput. 11. q. 2. & 6. videnda sunt.

QVAESTIO IX.

*Vtrum Deus cognoscat sua decreta vt
conditionatè futura. Et
qua ratione.*

N Auarrete controuer. 56. §. 5. Alarez disput. 435
7. de Auxil. à num. 12. & disput. 13. ad 5.
Zumel